

Inleiding

Opgepakte jihadstrijders, demonstraties met leuzen vol haat pro-ISIS en anti-Joden, berichten over dreiging van terreur en waakzaamheid, terechte emoties bij in Nederland wonende Koerden, Yezidi's en Iraakse en Syrische christenen; meer dan ooit zijn thema's als radicalisering, terreur en Islamisme terug in de headlines van het nieuws en op de voorpagina's van kranten. En meer dan ooit komen oorlogen in het Midden-Oosten heel dichtbij, tot in Haagse wijken en straten; ofwel vanwege de heftige emoties die het conflict tussen Hamas en Israël oproept en het antisemitisme wat daarmee opwerfelt, ofwel omdat de strijd in Syrië en Irak Haagse jongeren - jonge mannen en minderjarige meiden - verleidt te vertrekken in oostelijke richting als jihadstrijder.

Aanleiding en opzet

Op 9 juli heeft de Haagse ChristenUnie/SGP-fractie in een door deze fractie geïnitieerd kort debat, naar aanleiding van de eerste 'pro-ISIS-demonstratie' van 4 juli jl., gevraagd om een 'anti-radicaliseringbrief' van het nieuwe college met hun voorgenomen maatregelen en een invulling van de in het coalitieakkoord gereserveerde radicaliseringsgelden.¹ Deze brief is ons toegezegd door burgemeester Van Aartsen en zal binnen enkele weken naar de gemeenteraad worden gestuurd. Vooruitlopend op deze radicaliseringsaanpak van het college en als inspiratie daarvoor, presenteert de ChristenUnie/SGP-fractie alvast 10 voorstellen die wat ons betreft deel uit zouden moeten maken van de Haagse aanpak om radicalisering tegen te gaan en zo mogelijk te voorkomen. Daarbij hebben we aandacht voor de thema's: veilig voor radicalisering; voorkomen van radicalisering, in het bijzonder bij vrouwen; vertrouwen in elkaar; vorming en onderzoek; variatie; en vermogen. Oftewel een 7V-aanpak.

Met onze voorstellen pretenderen we geen alomvattend plan tegen radicalisering te presenteren. Wij komen met deze discussienota in de wetenschap dat het kabinet reeds een aanpak heeft gepresenteerd.² Maar ook in de wetenschap dat deze aanpak nog wel om een lokale invulling en uitwerking vraagt. De ChristenUnie/SGP komt daarom met aanvullende Haagse punten en vooral met een concrete invulling van een aantal door het kabinet aangekondigde maatregelen. Daarnaast heeft de burgemeester reeds een aantal toezeggingen gedaan tijdens de diverse debatten en in de beantwoording van de nodige vragenseries deze zomer en recent nog in de werkbespreking over veiligheid en demonstraties 1 oktober jl. Dat betekent dat, om niet te veel in herhaling te vallen, u niet alles terugleest waar we sinds juni voor hebben gepleit.

¹ Algemene Raadscommissie Den Haag, 9 juli 2014, <http://tinyurl.com/q7s7eck>, <http://denhaag.christenunie.nl/k/n11253/news/view/655350/380549/christenunie-sgp-bevraagt-van-aartsen-over-weerzinwekkende-pro-isis-demonstratie.html>

² Actieprogramma Integrale Aanpak Jihadisme; overzicht maatregelen en acties, 29 augustus 2014, <http://www.rijksoverheid.nl/documenten-en-publicaties/rapporten/2014/08/30/actieprogramma-integrale-aanpak-jihadisme.html>.

Doel

Sinds de terugkeer van de ChristenUnie/SGP-fractie in de Haagse raad eerder dit jaar is het voorkomen en tegengaan van radicalisering en antisemitisme een topprioriteit voor deze fractie. Steeds weer hebben we duidelijk gemaakt dat er in Den Haag géén plek is voor het verheerlijken van en oproepen tot haat, geweld en terreur. Dat betekent allereerst dat de overheid haar primaire taak om te zorgen voor veiligheid adequaat uitoefent. Daarnaast is het echter voor de ChristenUnie/SGP-fractie ook van groot belang dat de *hearts* en *minds* van jongeren niet worden gewonnen door hen die kwaad in de zin hebben, maar door hen die het goede met onze jongeren, met onze stad en met onze democratische rechtsstaat voor hebben. Om deze *hearts* en *minds* te winnen, is een gedegen aanpak van radicalisering vereist; een stevige aanpak met Haagse accenten.

Grenzen in acht nemen

Dat deze aanpak nauw luistert, daarvan is de ChristenUnie/SGP-fractie zich zeer bewust. Onze fractie staat voor godsdienstvrijheid en voor tolerantie. Het probleem waar we mee te maken hebben is een ronduit dodelijke vorm van islam; vaak omschreven als 'radicale islam' of ook wel als 'islamisme'. Maar voor je het weet schuurt een radicaliseringsaanpak met bijvoorbeeld het grondrecht van godsdienstvrijheid, wordt alleen al het orthodox zijn van moslims verdacht en krijgen gematigde moslims een streepje voor. Dat kan niet en dat mag niet. We benadrukken dat wat ons betreft de overheid zich geen oordeel aanmatigt over hoe de koran geïnterpreteerd moet worden of over welke vorm van islam al dan niet bevorderd moet worden. Het is goed en nodig om zicht te hebben op de religieuze achtergronden van een maatschappelijk probleem, maar de politiek zal halt moeten houden aan de buitengrenzen van een religie. Dat betekent dus ook dat als de terroristen van IS zeggen te handelen in naam van de islam, we van de weeromstuit niet gaan zeggen dat ze niet echt islamitisch zijn, waar onder andere president Obama, premier Cameron en een Nederlandse topambtenaar zich afgelopen weken aan bezondigden. Als niet-islamitische politici willen wij niet op de stoel van de gelovige moslims gaan zitten. Wij kunnen hen en elkaar de uitgangspunten van de democratische rechtsstaat voorhouden, wijzen op de voordelen van democratie en op het belang van mensenrechten, maar hoe die zich verhouden tot de islam en wat de juiste interpretatie van bijvoorbeeld Koran, Hadith, Sunnah en Jihad is, is uiteindelijk een zaak van islamitische gelovigen zelf. Deze zienswijze onderstreept eens te meer hoe belangrijk het is voor moslims om zich in het publieke debat hierover uit te spreken en zich te distantiëren van een interpretatie van hun religie, zoals door de jihadisten van ISIS, Boko Haram, Al Shabaab, Al Qa'ida, etc., die de hunne niet is.

Ten slotte, het is de wens van de ChristenUnie/SGP-fractie dat deze aanpak van radicalisering een bijdrage mag leveren aan het in vrede en veilig samenleven in Den Haag.

Pieter Grinwis, raadslid ChristenUnie/SGP Den Haag

Anil Kumar, fractievertegenwoordiger ChristenUnie/SGP Den Haag

Veilig voor radicalisering

Desgevraagd heeft de ChristenUnie/SGP-fractie de afgelopen maanden reeds een aantal toezeggingen gekregen, zoals: er wordt consistent en consequent opgetreden tegen vlaggen en symbolen van terroristische organisaties, zoals IS en Hamas. Bij risicovolle demonstraties wordt standaard met de organisatoren afgesproken dat het dragen van gezichtsbedekkende kleding niet wordt getolereerd. Verder is onze fractie blij dat woonwijken niet worden lastig gevallen met risicovolle demonstraties; wat ons betreft blijft dat voorlopig zo. Op de volgende punten zou de ChristenUnie/SGP-fractie graag nog stappen zien van het college van burgemeester en wethouders:

1. Een Haagse straat is een veilige straat

- **De wijkagent weet van geen wijken.** Wijkagenten kennen de wijk en ze genieten ook nog eens het vertrouwen van de wijkbewoners. De zorgvuldig opgebouwde band tussen de wijkagent en wijkbewoners moet je niet na enkele jaren verbreken. Daarom houden we (goed functionerende) **wijkagenten ten minste 6 jaar in de wijk.**
- **Bewoners zorgen voor een veilige wijk.** Veel buurten hebben een buurtpreventieteam, maar een aantal kwetsbare buurten nog niet.³ Daarom gaat de gemeente helpen bij het opstarten van **buurtpreventieteams** in bijvoorbeeld Schilderswijk-West, Transvaal-Noord, Transvaal-Midden en Groente- en Fruitmarkt.
- Voor reeds bestaande buurtwachtgroepen (buurtpreventieteams, buurtinterventieteams, buurtwachtteams's, etc.) faciliteert de gemeente **trainingen** en wordt met buurtwachtgroepen het gesprek aangegaan over **professionalisering en diversiteit** in de groep op basis van verschillende achtergronden. Denk hierbij aan leeftijd, man-vrouw, maar ook aan culturele achtergronden. Ook hier is namelijk een cultuursensitieve aanpak hard nodig.

2. Veilig over straat, met hoofddoek, keppel of kruis

Zo logisch en vanzelfsprekend als wat, toch? Helaas, dat geldt in ieder geval lang niet altijd voor Joden die met een keppeltje op over straat gaan of voor hen die op een andere manier in hun uiterlijk en kleding uiting geven aan hun identiteit. Zeker **Joodse instellingen** kunnen zomaar verworden tot een doelwit voor een vreselijke aanslag, zoals we deze zomer in Brussel hebben gezien. De (lokale) overheid heeft de plicht om bij te dragen in de kosten van beveiliging van Joodse instellingen. Na inzet van vooral Tweede Kamerlid Gert-Jan Segers (ChristenUnie) heeft het kabinet hier onlangs € 1,5 miljoen voor uitgetrokken.⁴ De gemeente **Den Haag** kan aanspraak op een gedeelte van dit geld maken, maar **zal zelf ook financieel over de brug moeten komen**. Wat de ChristenUnie/SGP-fractie betreft moet dit snel geregeld worden, zodat deze instellingen niet langer op onnodige kosten worden gejaagd.

³ <http://www.denhaag.nl/home/bewoners/to/Overzicht-bewonersinitiatieven-veiligheid.htm>.

⁴ http://tweedekamer.nl/kamerstukken/plenaire_verslagen/detail.jsp?vj=2014-2015&nr=3&version=2.

3. Geen ruimte voor ronselaars, jihadreizigers en haatpredikers

- Ronselaars kunnen nu reeds worden aan- en opgepakt. Maar op enig moment komen ze weer vrij. Dan mogen ze niet in contact komen met hun oude doelgroep. Daarom stellen we voor ronselaars die hun gevangenisstraf hebben uitgezeten een **gebiedsverbod** in Den Haag in.
- Bij gegronde verdenking (op basis van ambtsbericht en/of concrete aanwijzingen) van uitreizen naar Syrië en Irak ter ondersteuning van de terreur, worden **de uitkeringen van potentiële uitreizigers, dan wel tegengehouden uitreizigers, stopgezet. Zij worden uitgeschreven uit het BRP** (Basisregistratie Personen) en als de rechter de aanklagers tegen de (potentiële/tegengehouden) uitreiziger in het gelijk stelt, worden **de al aan deze persoon verstrekte uitkeringen teruggevorderd**.
- Hoewel de meeste uitreizigers/jihadi's naar Syrië en Irak niet meer van plan zijn terug te keren, zullen er toch altijd terugkeerders zijn. In veel gevallen vormen zij een gevaar voor onze samenleving. Een aantal van hen is bovendien oorlogsmisdadiger; zij moeten worden berecht (zie punt 4). Voor terugkeerders stellen we een **gebiedsverbod** in Den Haag in en verplichten we medewerking aan **herhuisvesting** en het **deradicaliseringsprogramma**. Voor terugkeerders met een lager risicoprofiel wordt in ieder geval het deradicaliseringsprogramma een verplichting. Hoezeer jihadi's ook een stevige straf verdienen, er moet wel gelegenheid zijn om tot inkeer te komen. Dat inkeer in de praktijk echt mogelijk is, is inmiddels gebleken.
- **Haatpredikers** die onze jongeren willen 'brainwashen' en indoctrineren met een ideologie vol haat en geweld, krijgen geen toegang tot onze gemeente.

4. Sleep oorlogsmisdaden plegende IS-terroristen voor gerecht: vestig 'IS-tribunaal' in Den Haag

Den Haag is de internationale hoofdstad van vrede en recht. Typerend hiervoor is de huisvesting van het Internationaal Gerechtshof en het Internationaal Strafhof binnen onze stadsgrenzen. Verscheidene tribunalen inzake oorlogsmisdaden hebben in Den Haag en omgeving hun intrek genomen. Niet alleen de misdaden tegen de menselijkheid plegende terroristen van IS, maar bijvoorbeeld ook die van Boko Haram, zullen verantwoording moeten afleggen voor de rechter van hun oorlogsmisdaden. We pleiten daarom, analoog aan het Joegoslaviëtribunaal, voor een **'IS-tribunaal'** in Den Haag, in het besef dat de Veiligheidsraad van de Verenigde Naties hiermee moet instemmen.

Voorkom radicalisering, juist ook onder vrouwen

Het Islamisme is een meedogenloze ideologie. Jongeren worden hierdoor steeds vaker geïnspireerd tot een gewelddadige jihad. Een aantal van hen ging reeds naar het front: ca. 150, waarvan 33 uit Den Haag.⁵ Tevens werden er 27 tegengehouden bij de grens en zij zitten momenteel in het

⁵ <http://www.trouw.nl/tr/nl/13953/Burgeroorlog-in-Syrie/article/detail/3742105/2014/09/07/Al-140-jihadstrijders-naar-Midden-Oosten-vertrokken.dhtml>.

Veiligheidshuis. 12 van de 27 bleken minderjarige meisjes te zijn.⁶ Daarnaast waren daar 3 volwassen vrouwen bij. Deze gewelddadige jihad trekt dus lang niet alleen jonge mannen aan, maar ook meisjes en jonge vrouwen.

Om radicalisering uit te bannen is een integrale aanpak nodig. Naast inzet op repressie en preventie, is ook inzet nodig van onderop en samenspraak met andere sectoren, zoals de zorg. Via welzijnsorganisaties, jeugdzorg (jeugdteams) en CJG's is de zorg verbonden met de haarvaten van de wijk en kan de zorgsector een belangrijke partner zijn bij vroegtijdige signalering van radicalisering en bij het voorkomen daarvan.

5. Radicalisering? Ons een zorg!

We erkennen de toegevoegde waarde van zorginstellingen. Juist nu we met de 3 decentralisaties lokaal meer dan ooit op elkaar zijn aangewezen, gaan we de samenwerking onderling intensiveren. We besteden in het bijzonder aandacht aan het relatief hoge aantal jonge vrouwen en minderjarige meisjes, dat zich tot de radicale Islam voelt aangetrokken. Buurtkamers voor vrouwen en meidenclubs waar steunpunten en specifieke vrouwengroepen aan de slag zijn gegaan, zijn een succes gebleken. Als vrouwelijke rolmodellen uit de doelgroep in gesprek komen met de gemeente slaan we een belangrijke brug. De redenen waarom mensen radicaliseren zijn vaak nog onbekend en waar bekend, complex of moeilijk aan te pakken. Die kennis ligt onder andere bij bestaande steunpunten in de wijk.

- De gemeente besteedt in haar radicaliseringsaanpak nadrukkelijk aandacht aan het voorkomen en tegengaan van radicalisering onder islamitische (minderjarige) vrouwen. **Vrouwensteunpunten** met een voornamelijk islamitische doelgroep schuiven aan bij integrale wijk- en veiligheidsoverleggen. Daarnaast wordt bij leegstand de ingebruikname van een gebouw als **buurtkamer** voor vrouwen geprioriteerd. **Emancipatie** van jonge vrouwen krijgt handen en voeten. We halen hen, waar van toepassing, uit hun isolement. Stichting Yasmin, Buurtmoeders en Steunpunt Sabr zijn hier belangrijke partners. Ook komt er meer aandacht voor **de moeder-dochterrelatie** die cruciaal kan zijn in de preventie van radicalisering onder jonge meisjes.
- In de 'krachtwijken' komt er een maandelijks overleg met de driehoek. **Buurthuizen, CJG's en moskeeën worden een meldpunt voor radicalisering.** Elk buurthuis en elke moskee kunnen op één nummer terecht.
- Zorgverleners hebben aangegeven niet te weten waar ze het best terecht kunnen wanneer mogelijke radicalisering gesignaleerd wordt. Gebrek aan kennis over het stadium van radicalisering en onduidelijke communicatie zorgt ervoor dat sommige gevallen in de doofpot worden gestopt. **Voorlichting geven dus. Aan elke hulpverlener in de risico- en krachtwijk.**
- Er komt een **directe communicatielijn** tussen het meldpunt radicalisering en de wijkzorg.

⁶ RIS 274905

- Gezinnen uit krachtwijken krijgen via hun relatie bij het CJG een uitnodiging voor een **themabijeenkomst** om meer informatie te krijgen over radicalisering en signalering.
- Het kabinet heeft een exit-faciliteit aangekondigd in haar radicaliseringsaanpak.⁷ Wij pleiten voor een **Haags deradicaliseringstraject** waarbij met Haagse partners wordt ingegaan op resocialisatie en re-integratie. Zorginstellingen zijn hierbij onze vaste partners.

Intermezzo

Vertrouwen in elkaar; beroep op maatschappelijk initiatief

Polarisatie is doorgedrongen in Den Haag tot diep in vooral de Schilderswijk. Een nachtmerrie als je verlangt naar vrede. Dat schaadt het vertrouwen tussen bevolkingsgroepen, tussen religieuze groepen, maar ook tussen de gemeente en groepen bewoners.

- ✓ *We hebben het Informatiepunt preventie polarisatie en radicalisering (IPPR) in Den Haag. Met het Centre for Terrorism and Counterterrorism (CTC), Nationaal Coördinator Terrorismebestrijding en Veiligheid (NCTV), The International Centre for Counter-Terrorism (ICCT) en Clingendael hebben we vele expertcentra in Den Haag. Zij spelen een cruciale rol in de voorlichting. Voorlichting, die we graag zien bij de voornaamste rolmodellen van met name jongeren, zoals scholen. Door een samenwerking tussen scholen, welzijnsorganisaties en actieve (jonge) burgers wordt een **anti-radicaliseringscampagne** opgezet. Geen grote billboards en behangen bushokjes, maar concrete acties en initiatieven: lokaal, doelgericht en efficiënt. Denk hierbij aan **'Leer je burens kennen'**, maar ook aan **wijkdebatten** inzake radicalisering.*
- ✓ *Onderdeel van de campagne is **#YoungLeaders070**: leiderschap in de buurt. De gemeente dient oog te hebben voor de kracht van rolmodellen. Denk hierbij aan de Jacob van Campenpleinjeugd of het Boerenplein. Zij genieten gezag vanuit hun culturele achtergrond. In plaats van deze jongeren te negeren, hopen we dat de buurtorganisaties hun krachten benutten. De jongeren moeten zich bewust worden van hun potentieel. Daarom roepen we jongeren- en welzijnsorganisaties op **30 vrijwillige jongeren (wijkmentoren) in de Schilderswijk en Transvaal** te identificeren die een prominente rol krijgen om te mobiliseren, te motiveren en radicalisering te voorkomen.*

Vorming en onderzoek

De school is een belangrijke instantie die voorziet in de vorming van het kind. Omringd door velen kan het nog altijd voorkomen, dat een jongere radicaliseert. Met name tijdens de periode in het voortgezet onderwijs kan dit ontaarden in onveilig gedrag, binnen of buiten school. De school veilig houden is een verantwoordelijkheid van de school, maar alleen kan ze dat niet.

⁷ <http://www.rijksoverheid.nl/documenten-en-publicaties/rapporten/2014/08/30/actieprogramma-integrale-aanpak-jihadisme.html>.

6. Op school ben je veilig

Het convenant wat is ontworpen voor veiligheid op school is een prima middel om verschillende betrokken partijen te committeren aan het bewaren van de veiligheid. De school heeft een prachtige verantwoordelijkheid om kinderen te vormen en te ondersteunen in hun ontwikkeling en met hun zorg en expertise zijn scholen een extra paar oren en ogen.

Een aanzienlijk aantal radicalen heeft een hoog opleidingsniveau. Hogescholen hebben de handschoen opgepakt om radicalisering te herkennen en zo mogelijk te voorkomen.

- **Het lespakket 'Extremisme in het nieuws'** wordt opnieuw bij alle basis- en middelbare scholen onder de aandacht gebracht.⁸ Dit leert de jongeren omgaan met nieuwsberichten over extremisme, met name in deze belangrijke periode.
- **Het convenant 'Schoolveiligheid'** is eind 2016 met elke basis- en middelbare school gesloten.⁹ Hierin wordt naast de gebruikelijke onderwerpen ook een **'act of commitment'** opgesteld om radicalisering te signaleren door zowel de gemeente als de school.

7. Onderzoek = Inzicht

Met de Campus Den Haag van de Universiteit Leiden, Clingendael en andere Terrorisme-expertcentra hebben we in Den Haag een schat aan kennis. Deze moeten we benutten bij de radicaliseringsaanpak in Den Haag.

- Op initiatief van de gemeente stellen we in samenwerking met de Campus Den Haag van de Universiteit Leiden **twee PhD-plekken beschikbaar**. Zij zullen onderzoek doen naar de lokale factoren in Den Haag die leiden tot radicalisering en lokale factoren die leiden tot oplossingen.

Variatie

Dat in Den Haag een voedingsbodem is voor het radicale gedachtegoed van het Islamisme is schokkend, maar niet verrassend. Dat het hierbij primair gaat om een strijd tussen ideeën is duidelijk en mogen we niet veronachtzamen, maar natuurlijk spelen ook andere omstandigheden mee bij het wortel schieten van dit radicale gedachtegoed bij jongeren, zoals de sociaaleconomische situatie. Helaas liegen in de kleurrijke Schilderswijk de werkloosheidcijfers er niet om. Deze wijk mag niet alleen maar rijk zijn aan kansarmen. Daarom geven we in de Schilderswijk studenten de ruimte en sturen we op de komst van nieuwe inkomensgroepen en het behouden van de hogere inkomens in de wijk.

8. Variatie door woningdifferentiatie

Er is de afgelopen jaren werk gemaakt van woningdifferentiatie in de Schilderswijk.¹⁰ Onder leiding van oud-wethouder Marnix Norder is het plan opgezet om het aantal sociale huurwoningen

⁸ Actieplan Polarisatie en Radicalisering 2007-2011 <http://www.rijksoverheid.nl/documenten-en-publicaties/jaarplannen/2007/08/27/actieplan-polarisatie-en-radicalisering-2007-2011.html>.

⁹ Er zijn al een aantal convenanten gesloten met verschillende scholen, waaronder in Haagse Hout en Loosduinen.

¹⁰ RIS275485

te verminderen van 72 naar 60%. Ook de Rotterdamwet is toen verwelkomd als mogelijk middel hiertoe.¹¹ De ChristenUnie/SGP-fractie pleit voor het zo snel mogelijk realiseren van die **doelstelling van 60%** in de Schilderswijk. Daarnaast moet de komende 5 jaar ten minste **20%** van de sociale huurwoningen in de Schilderswijk worden toegekend aan huurders met een inkomen boven de huurtoeslaggrens (met inachtneming van de herziene Woningwet). In 2013 lag dit percentage nog op 13.2%. Het eerste aandachtsgebied daarbij is Parallelweg – Koningstraat - Vaillantlaan - Van Ostadestraat. Mocht tempo uitblijven, dan is de toepassing van de herziene Rotterdamwet voor ons een optie.

9. Schilderswijk Studentenwijk

De opening van het studentenhotel in de Schilderswijk is een grote stap vooruit. Een goed initiatief om de diversiteit in de wijk te vergroten. De ligging nabij onderwijsinstellingen voor hoger onderwijs en de aanwezige mogelijkheden voor de voor deze doelgroep benodigde woningbouw, bieden kansen voor de Schilderswijk als Studentenwijk. We zetten in op het aantrekken van studenten naar de Schilderswijk. In 2015 realiseren we nog eens **100 studentenwoningen** bovenop staand beleid. Dat doe we door in samenspraak met woningbouwcorporaties te bepalen welke locaties zich hier het best voor lenen. Daarnaast clusteren we de studentenwoningen, zoals het Rode Dorp. Dat maakt het voor studenten aantrekkelijk om hier te wonen en het veroorzaakt minder overlast bij andere omwonenden.

Vermogen

Over de effectiviteit en efficiëntie van de krachtwijkgelden, de Deal Schilderswijk en alle andere subsidies met betrekking tot de krachtwijken in het algemeen en de Schilderswijk in het bijzonder is al veel gezegd. Bakken met geld zijn in de krachtwijken gestopt, maar wat zijn de resultaten? Dat zou wat betreft de ChristenUnie/SGP-fractie de Rekenkamer eens onder de loep moeten nemen.

10. Rekenkamer gaat besteding krachtwijkgelden en Deal Schilderswijk onderzoeken

De krachtwijken hebben de afgelopen jaren veel geld gekregen. Er is geïnvesteerd in woningdifferentiatie, jongeren, werk en ondernemerschap. Met name de Deal Schilderswijk was hier een tekenend voorbeeld van. Toch hebben de investeringen nog altijd niet het gewenste effect. Dit roept echt vraagtekens op bij de verwachtingen en besteding van middelen rondom met name de Deal Schilderswijk.

- De ChristenUnie/SGP-fractie stelt voor de Rekenkamer te verzoeken eind 2014/begin 2015 een **quickscan** - om te beginnen - uit te voeren naar de (effectiviteit en efficiëntie, ofwel doeltreffendheid en doelmatigheid van) besteding van de krachtwijkgelden in de periode 2010-2014 en de Deal Schilderswijk.

¹¹ <http://www.denhaag.nl/home/bewoners/gemeente/document/Verslag-van-de-Algemene-Raadscommissie-van-21-mei-2014.htm>.

Geacht college van B&W van Den Haag,

We hopen en rekenen er op dat u in uw radicaliseringsaanpak uw voordeel doet met bovenstaande voorstellen van de ChristenUnie/SGP-fractie. Om de kans daarop te vergroten stellen we u, op basis van de door ons gedane voorstellen, de volgende vragen:

1. Bent u met ons van mening dat de aanpak van radicalisering een absolute topprioriteit is voor de huidige raadsperiode (2014-2018)? Hoe gaat u daar vorm en inhoud aan geven, inclusief de financiële invulling van de 'radicaliseringsgelden' uit het coalitieakkoord?
2. Bent u met ons van mening dat de radicaliseringsaanpak vooralsnog te weinig cultuursensitief is en de aanpak relatief weinig concrete actiepunten toont op het gebied van voorkomen en preventie van radicalisering; met name in de eerste stadia van dit proces? Zo ja, hoe bent u van plan dit concreter in te vullen? Zo nee, waarom niet?
3. Bent u bereid in samenwerking met de politie te bezien of wijkagenten voortaan voor een minimumperiode van 6 jaar in een wijk kunnen worden aangesteld? Zo nee, waarom niet?
4. Bent u bereid in alle buurten binnen de krachtwijken, waar deze nog niet is, een buurtpreventieteam te faciliteren? Zo ja, hoe gaat u hier invulling aan geven? Zo nee, waarom niet?
5. In juli werden de laatste cijfers vrijgegeven inzake het aantal uitgereisde Syriëgangers, alsmede de teruggekeerden en het aantal dat was tegengehouden. Kunt u daar een update van geven?
6. Kunt u aangeven op welke wijze er momenteel nazorg wordt gegeven aan families van uitgereisde jihadi's, dan wel aan families waarvan één of meer leden een poging deden uit te reizen?
7. Bent u bereid de stad te voorzien van een antiradicaliseringsprogramma? Zo ja, hoe gaat u hier invulling aan geven? Zo nee, waarom niet?
8. Bent u als college bereid een gebiedsverbod in te stellen op grond van artikel 172 uit de Gemeentewet, dan wel de APV, voor vrijgelaten jihadi's, dan wel terugkerende jihadi's met een hoog risico? Bent u tevens bereid hun medewerking bij herhuisvesting verplicht te stellen? Zo nee, waarom niet?
9. Bent u bereid terugkerende jihadi's met een laag risico te verplichten tot een deradicaliseringstraject?
10. Bent u met ons van mening dat ronselaars na aanhouding, of arrestatie, een gebiedsverbod dienen opgelegd te krijgen voor de periode na hun vrijlating?
11. Bent u bereid uitreizigers per direct uit het BRP te schrijven, hun uitkering stop te zetten, aan hen verstrekte uitkeringen per direct terug te vorderen en een gebiedsverbod in te stellen?
12. Bent u bereid te lobbyen voor een 'IS-tribunaal' in Den Haag?
13. Kan het college een inschatting geven van de man/vrouw-verhouding onder geradicaliseerden? Is deze ca. 50-50? Kan het college de onderbouwing van de inschatting bijvoegen?

14. Bent u met ons van mening dat emancipatie en de relatie moeder-dochter van groot belang zijn in de aanpak van radicalisering onder jonge vrouwen? Zo nee, wat is uws inziens van belang?
15. Bent u bereid een aparte aanpak te onderzoeken voor (potentiële) vrouwelijke jihadi's? Zo ja, hoe zal hier invulling aan worden gegeven? Zo nee, waarom niet?
16. Bent u met ons van mening dat zorgverleners die in de wijk en achter de voordeur actief zijn, als het ware als 'poortwachters' fungeren in de signalering van radicalisering?
17. Bent u met ons van mening dat alle Haagse zorgverleners in de krachtwijken voorgelicht moeten zijn over radicalisering en hoe dat proces te signaleren? Ziet het college hier een faciliterende taak voor de gemeente liggen?
18. Bent u bereid een directe lijn tussen het meldpunt radicalisering en de wijkzorg te bewerkstelligen?
19. Bent u bereid een themabijeenkomst te organiseren samen met het CJG om ouders voor te lichten over radicalisering?
20. Het kabinet heeft voorgesteld een exit-faciliteit te creëren. Daarbij is nog niet helder of dit een 'fysiek' centrum is of een 'abstract' programma. Bent u bereid om, zo nodig in samenspraak met het kabinet, een Haags deradicaliseringstraject op stellen?
21. Bent u bereid het succesvolle programma 'Leer je burens kennen' ook hier in Den Haag te implementeren?
22. Bent u bereid in te zetten op jonge wijkmentoren, ook wel rolmodellen, in met name de Schilderswijk en Transvaal, om middels deze bestaande culturele gezagsrollen radicalisering tegen te gaan?
23. Bent u bereid het lespakket 'Extremisme in het nieuws', wat beschikbaar kwam in het kader van de radicaliseringsaanpak ten tijde van het kabinet Balkenende IV, Polarisatie en Radicalisering, opnieuw - al dan niet geactualiseerd - onder de aandacht te brengen van alle scholen?
24. Bent u bereid het convenant Schoolveiligheid, zoals dat al bestaat in Haagse Hout, voor eind 2016 met elke Haagse school te sluiten? Bent u bereid hierin een 'act of commitment' op te nemen, waarin de school zich committeert aan het signaleren en waar mogelijk (eventueel ondersteund door de gemeente) het tegengaan van radicalisering?
25. Bent u bereid een faciliterende rol te vervullen als vanuit de wijk om hulp wordt gevraagd bij het opzetten van wijkdebatten rondom het thema radicalisering, dan wel aanverwante thema's?
26. Het kabinet heeft opgeroepen tot het mobiliseren van maatschappelijke tegengeluiden en het versterken van de weerbaarheid tegen radicalisering en spanningen. Hierbij duidt het kabinet op de verantwoordelijkheid van de lokale overheid. Hoe gaat u hier gehoor aan geven?
27. Bent u bereid een overzicht te maken waarin alle actieve maatschappelijke organisaties in de Schilderswijk terug te vinden zijn voor alle bewoners van Den Haag?
28. Bent u met ons van mening dat er nog weinig wetenschappelijk onderzoek is verricht naar de lokale context van radicalisering vanuit islamitische hoek? Bent u bereid twee PhD-plekken

beschikbaar te stellen, in samenwerking met de Universiteit Leiden/Campus Den Haag, om hier verder onderzoek naar te doen?

29. Welke acties onderneemt u in samenspraak met woningcorporaties om het aantal sociale huurwoningen in de Schilderswijk te laten dalen van 72 naar 60%. Wanneer is de doelstelling van 60% gerealiseerd?
30. Bent u bereid om in samenspraak met woningcorporaties de komende 5 jaar ten minste 20% van de vrijkomende sociale huurwoningen in de Schilderswijk toe te kennen aan huurders met een inkomen boven de huurtoeslaggrens (met inachtneming van de herziene Woningwet)?
31. Mocht het tempo van woningdifferentiatie en diversificatie van de wijk teleurstellend zijn, hoe denkt u in dat geval over toepassing van de herziene Rotterdamwet?
32. Bent u bereid om in samenspraak met woningcorporaties 100 studentenwoningen bovenop het staande beleid te realiseren in 2015 in de Schilderswijk?
33. Hoe denkt u over een quickscan door de Rekenkamer naar de effectiviteit en efficiëntie van de besteding van de krachtwijkgeden in de periode 2010-2014 en van de Deal Schilderswijk.